

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів,
ембріологів та топографоанатомів України**

ЗБІРКА ТЕЗ ТА СТАТТЕЙ
науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ
МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

ПОЛТАВА
19-20 жовтня 2023 року

6. Крачун Г. П. Методологічні та дидактичні аспекти викладання курсу гістології, ембріології, цитології у медичному вузі / Г. П. Крачун // Сучасні проблеми науки та освіти. Інтернет-журнал «Сучасні проблеми науки та освіти». - 2012. - № 1. С. 101-105.

7. Рихлік С. В. Сучасні підходи до викладання гістології, цитології та ембріології / С. В Рихлик // Вісник проблем біології та медицини. - 2014. - Вип. 3, Том 2 (111). - С. 72.

8. Стінбарджер Б. Самовчитель трейдера: психологія, техніка, тактика та стратегія / Бретт Стінбарджер; Пров. з англ. - М.: Альпіна Паблішер, 2012. - С. 83.

УДК 378.147:611.013/.018/.018.1

Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В.,

Левченко О.А., Вільхова О.В., Рудь М.В., Дубінін Д.С.

Полтавський державний медичний університет, м.Полтава, Україна

**РОБОТА СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ГУРТКА
КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ
СПРИЯЄ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Суспільство характеризується стрімкими змінами та інтенсивним впровадженням прогресивних технологій в усі сфери життя людей, що сприяє безупинному вдосконаленню її діяльності. Такий інтенсивний розвиток людства проявляється в зростанні потреби в нових формах освіти, навчанні, набутті практичних навичок.

З метою формування у молодого науковця компетенцій, що з часом сформують з нього всебічно розвинену особистість, перед науково-педагогічними працівниками вищих навчальних закладів постає завдання організувати впровадження інновацій в навчально-виховний процес [2].

Важливим складником університетської освіти є науково-дослідна робота здобувачів освіти в умовах сьогодення. Вона сприяє формуванню наукового світогляду та особистісному професійному становленню, розвиває творче мислення та індивідуальні здібності, формує навички самостійної науково-дослідної роботи, залучає талановиту молодь до науково-дослідної роботи кафедр, сприяє вихованню та підготовці молодих учених.

Їх робота у вищих навчальних закладах розпочинається вже на першому курсі. В подальшому дослідництво проводиться в інших формах, хоча й гурткова робота не припиняється. А от на першому курсі гурткова робота – якщо й не

єдина форма співвиконання фрагменту науково-дослідної роботи кафедри, то її питома вага найвища серед інших форм. Мета роботи в науковій групі полягає в тому, щоб запалити в здобувача освіти вогник творчості, залучити до дослідницького підходу в усіх сферах його діяльності.

Становлення і розвиток студентської наукової групи та робота в ній молодого покоління, має допомогти дослідникам оволодіти методикою наукових досліджень, розвинути навички самостійної пошукової роботи, розвинути творчу ініціативу та здібності до теоретичного аналізу

Навчально-дослідницька робота здобувачів освіти спрямована на те, щоб підготувати соціального працівника-дослідника нової генерації, якому притаманне високий динамізм та культ пошуку. Крім того, у процесі навчально-дослідницької роботи здобувачів освіти повинні набути вмінь користуватися науковою, довідниковою, методичною літературою, методами інформаційного пошуку та навичками комп'ютерної обробки даних. Маємо констатувати, що на сучасному етапі залучення здобувачів освіти до науково-дослідницької діяльності (особливо на молодших курсах) не підкріплене чіткими зв'язками з майбутньою професією і недостатньо мотивоване.

Формування мотивів успішного оволодіння здобувачами освіти знаннями можуть впливати підкріплення словами та оцінювання викладачем. Але слід зазначити, що цими інструментами (впливами) слід користуватися обережно, з урахуванням індивідуальних і вікових особливостей здобувачів освіти, бо вони формують його самооцінку та інші особливості.

Провідна роль належить саме керівнику студентської наукової групи, саме від його досвіду, таланту залежить, чи змінить початковий інтерес молодих дослідників робота в науковій групі, чи все так і залишиться в зародковій стадії. Керівникові гуртка необхідно спостерігати за кожним здобувачем освіти, намагатися прогнозувати проблеми, що можуть виникнути у нього в процесі роботи. Сформувати в них, перш за все, усвідомлення важливості та престижності професії лікаря, упевненість у правильності вибору та невідповідності вступу до університету. Треба дати їм зрозуміти, що медичний університет є найкращим місцем, де вони можуть багато чому навчитись, повною мірою реалізувати свій потенціал і набути одну з найкращих у світі професій [1].

План роботи гуртка та тематика наукових досліджень здобувачів освіти розглядається і затверджується на засіданні кафедри. Також пропонуються, обговорюються і затверджуються наукові теми, що виносяться на вивчення, з урахуванням пропозицій здобувачів освіти. Вибір теми наукового дослідження, а в подальшому молодого науковця, є важливим моментом, оскільки часто вона на довгі роки визначає напрям його наукових та клінічних інтересів. Здобувач освіти обирає для себе коло питань, якими він хотів би займатися, а науковий

керівник, яким є викладач кафедри, допомагає у виборі теми наукового дослідження.

Після розподілу тем розпочинається основна робота студентського гуртка. Спочатку провідна роль належить його керівнику. Саме від його досвіду, таланту залежить, чи змінить початковий інтерес молодих дослідників гурткова робота, чи все так і залишиться в зародковій стадії. Керівникові гуртка необхідно спостерігати за кожним здобувачем освіти, намагатися прогнозувати проблеми, що можуть виникнути у нього в процесі роботи.

Досвідчені викладачі надають значення вивченню та формуванню внутрішньої мотивації. Це може бути прагнення до компетентності, цікавість, внутрішній мотив.

На кафедрі гістології, цитології та ембріології Полтавського державного медичного університету багато років діє студентський науковий гурток, де здобувачі освіти кожного другого четверга збираються на засіданнях, згідно з планом на навчальній базі кафедри чи лабораторії. На чолі із його координатором, розглядаються останні дослідження та відкриття в сфері гістології, цитології та ембріології, а також більш детально розглядаються особливості функціонування систем організму на тканинному та клітинному рівні Рис. 1.

Рис.1 Засідання наукового гуртка на кафедрі гістології, цитології та ембріології на чолі з його керівником.

При моделюванні експериментального дослідження здобувачі освіти мають змогу здійснювати забір матеріалу дослідження з наступним виготовленням парафінових та епонових блоків. Наступним етапом роботи студентського наукового гуртка є отримання зрізів та забарвлення мікропрепаратів, а забарвлені мікропрепарати будуть вивчатися за допомогою світлового мікроскопу та за допомогою цифрової камери, яка приєднується до окуляра мікроскопу, проводиться оцифрування отриманих зразків.

Далі за допомогою математичних програм проводяться морфологічні та морфометричні дослідження отриманих мікропрепаратів. Після отримання усіх необхідних даних дослідження всі розрахунки заносяться в Excel таблиці, після детального їх аналізу будуються необхідні графіки, діаграми, гістограми на основі яких і формуються висновки щодо проведеного експериментального дослідження.

Така робота дозволяє кожному здобувачу освіти наукового гуртка реалізувати себе, в першу чергу, як особистість, проявити свої найкращі розумові здібності, збагатити свої знання та оволодіти новими практичними навичками.

Результати своїх наукових досліджень здобувачі освіти демонструють під час участі у конференціях, симпозіумах та форумах. Молоді дослідники отримують можливість виступити зі своєю роботою перед широкою аудиторією. Це змушує їх ретельніше проробляти майбутній виступ, а керівник гуртка повинен звернути увагу на ораторські здібності здобувачів освіти, спланувати подачу його результатів дослідження [1, 4].

Такий досвід участі є безцінним – він розвиває у молодого науковця такі важливі якості, як творче мислення, відповідальність і вміння відстоювати свою точку зору, спілкуватися з аудиторією, проводити просвітницьку роботу у різних колективах, виступів у засобах масової інформації [3].

Діяльність студентського наукового гуртка на кафедрі гістології, цитології та ембріології сприяє зростанню науково-дослідного потенціалу здобувачів вищої освіти. Дозволяє підготувати висококваліфікованих молодих науковців, завдяки формуванню у них клінічного мислення, що ґрунтується на поглиблених теоретичних знаннях.

Така практична діяльність на кафедрі гістології, цитології та ембріології надає можливість здобувачам освіти отримати практичні навички самостійної науково-дослідницької роботи, підвищити якість засвоєння знань мікроскопічних досліджень, можуть поглиблювати свої знання з обраної ними галузі медичної науки, отримати необхідні навички роботи, що має велике значення для подальшого вибору спеціальності лікаря.

Таким чином, робота в студентській науковій групі на кафедрі гістології, цитології та ембріології надає можливість молодому поколінню отримати практичні навички самостійної науково-дослідницької роботи, підвищити якість засвоєння знань, отримати необхідні навички роботи, що має велике значення для формування професійних якостей у майбутнього медика.

Література

1. Дронов О.І. Роль діяльності студентського наукового гуртка в мотивації професійної орієнтації студентів медиків О.І. Дронов, І.Л. Насташенко, І.О.

Ковальська [та ін.] // ВІСНИК ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія» Том 13, Випуск 1(41). С. 288-290.

2. Лісецька І.С. Роль студентського наукового гуртка у підготовці майбутніх висококваліфікованих спеціалістів / І.С. Лісецька // Сучасна педіатрія. Україна 2(106)/2020. С. 104-107.

3. Шепітько В.І. Вплив студентських наукових гуртків вищої школи на процес становлення та формування молодого науковця / Шепітько В.І., Борута Н.В., Стецук Є.В., Вільхова О.В., Скоатренко Т.А.// III Міжнародна науково-практична конференція «Priority directions of Science and technology development». – Kyiv, Ukraine, 2020. – С. 719-723.

4. Шепітько В.І. Організація науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти у студентському науковому гуртку кафедри гістології, цитології та ембріології / Шепітько В.І., Борута Н.В., Стецук Є.В. // Матеріали III національної науково-практичної конференції «Сучасні виклики науки і практики», - Варна, Болгарія, 2022. - С. 444-446.

5. Шепітько В.І. Досвід роботи студентської наукової групи на кафедрі гістології, цитології та ембріології / Шепітько В.І., Борута Н.В., Стецук Є.В., Якушко О.С., Данилів О.Д., Дубінін Д.С.// Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Сучасні тенденції та концептуальні шляхи розвитку освіти і педагогіки», - Київ, 2022. – С. 45-49.

УДК 378.147:004.738.5:611.013/.018/.018.1

**Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В.,
Левченко О.А., Пелипенко Л.Б., Волошина О.В., Данилів О.Д.
Полтавський державний медичний університет, м.Полтава, Україна**

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ

Вища освіта ставить перед собою завдання сформувати у того, хто навчається, комплекс загальних і професійних компетенцій, необхідних для здійснення професійної діяльності на ринку праці в умовах жорсткої конкуренції і медична освіта не є винятком.

На сьогоднішній день сервіси Інтернет можна розділити на ті, що пов'язані зі спілкуванням і ті, що призначені для отримання інформації. Особливого розвитку набула дистанційна форма підвищення кваліфікації.

Засобами міжособистісної комунікації є Web-сайти та блоги. Користувач, який відкрив блог, свідомо викладає на загальний огляд аспекти свого життя,

Соловйова Н.В., Кузнецова Т.Ю., Акімов О.Є., Міщенко А.В., Назаренко С., Костенко В.О.	152
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРИ ВИКЛАДАННІ КОМПОНЕНТИ «ПАТОФІЗІОЛОГІЯ» У ЗВО	
Ткаченко П.І., Попело Ю.В., Лохматова Н.М., Білоконь С.О., Доленко О.Б., Коротич Н.М., Гоголь Я.А.	154
ПРОВОКУЮЧІ ЧИННИКИ ВИНЕКНЕННЯ ГОСТРИХ ГНІЙНИХ ОСЕРЕДКІВ ЩЕЛЕПНО ЛИЦЕВОЇ ЛОКАЛІЗАЦІЇ У ДІТЕЙ	
Улановська-Циба Н.А., Єрошенко Г.А., Ваценко А.В., Передерій Н.О., Рябушко О.Б., Клепець О.В., Кінаш О.В., Шевченко К.В., Григоренко А.С. Донець І.М.	156
СУЧАСНІ РАЦІОНАЛЬНІ ШЛЯХИ ІНТЕГРАЦІЇ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ З ОСВІТНІМИ КОМПОНЕНТАМИ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ	
Устенко Р.Л., Шерстюк О.О., Каценко А.Л.	158
ПОНЯТТЯ «ОСВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ» В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ	
Хапченкова Д.С., Дубина С.О., Бондаренко С.В.	160
ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ» В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	
Шарлай Н.М., Соколенко В.М., Весніна Л.Е., Тончева К.Д.	161
ВПЛИВ АНТРОПОГЕННИХ ЧИННИКІВ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	
Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Левченко О.А., Волошина О.В., Дубінін Д.С., Данилів О.Д.	164
МОТИВАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН	
Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Левченко О.А., Вільхова О.В., Рудь М.В., Дубінін Д.С.	169
РОБОТА СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ГУРТКА КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ СПРИЯЄ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Левченко О.А., Пелипенко Л.Б., Волошина О.В., Данилів О.Д.	173
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ	
Шепітько В.І., Стецук Є.В., Борута Н.В., Пелипенко Л.Б., Левченко О.А., Вільхова О.В., Волошина О.В., Рудь М.В., Дубінін Д.С., Данилів О.Д.	177
ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ СПРИЯЄ ПРОФЕСІЙНОМУ САМОВИЗНАЧЕННЮ МОЛОДІ	
Шинкевич В.І., Удальцова К.О.	181
ДО ПИТАННЯ ПРЕЦИЗІЙНОЇ МЕДИЦИНИ В ПАРОДОНТОЛОГІЇ	